

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P

Félévre . . . . . 6.— P

Negyedévre . 4.— P

Magyar kir. postatakarékpénztári csekk-számla száma 38.990.

A hirdetési díj mm-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplájá.

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, CSENGÉRY U. 51
I. emelet 7.

TELEFON: 118-898.

Lapmegjelenés:
minden hónap 1-én
és 15-én.A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÜK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSIPIAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége.

Budapest, VI, Csengery u. 51. sz. Telefon: 118-898.

MEGHÍVÓ.

A „Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége”

1938 március hó 23-án d. e. 10 órakor

Budapest, a VII, Rákóczi út 58. sz. alatti Metropol szálló különtermében tartja

XXVII. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

amelyre a Szövetség t. tagjait és a Szövetséghez tartozó szakmai érdekképviseletek tagjait tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az intézőbizottság jelentése.
3. Az 1937. évi zárszámadások bemutatása, a számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény felett való határozathozatal.
4. Az 1938. évi költségeloirányzat megállapítása.
5. Az alkalmazottak fizetési szabadsága.
6. Az alkalmazottak munkaidejének szabályozása.
7. A korcsmárosiparnak képesítéshez való kötése és a kifőzőipar szabályozása.
8. Az egyesületek ipargyakorlása.
9. Indítványok tárgyalása. (Csak oly indítványok kerülhetnek tárgyalásra, amelyek az elnökséghez a közgyűlés előtt legalább nyolc nappal írásban benyújtottak.)

*

Az alapszabályok 10. §-a alapján a közgyűlésen résztvehetnek a Szövetség összes tagjai, de szavazati joguk csupán a rendes tagoknak van. Az ipartársulatok, egyesületek, szakosztályok, szakcsoportok mint rendes egyesületi tagok egy meghatalmazott útján gyakorolhatják szavazatukat. Meghatalmazás alapján csak saját tag vagy tisztviselő látható el.

A Mezőgazdasági Kiállítás és Vásárra való tekintettel a messzebb vidéken lakó tagok félárú utazási kedvezményrel utazhatnak a fővárosba. Kérjük a m. t. tagokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban és pontosan szíveskedjenek megjelenni.

Budapest, 1938 március hó 1-én.

Pösch Gyula s. k.
titkár.Szücs Mihály s. k.
elnök.

A közgyűlés után ugyanott, a Metropol szálló éttermében közebed, menü vagy étlap szerint.

Az alkalmazottak
fizetési
szabadságáról

szóló rendelet egyes rendelkezései a vendégiparok szempontjából bővebb magyarázatra szorulnak. A Budapesti Kávésok Ipartestülete a rendelet megjelenése után az alábbi előterjesztéssel élt, amelyet — mert a tisztázandó kérdések a vendéglősiparra is fontossággal bírnak — itt közlünk:

A folyó évi január 30-án kihirdetett 3000/1938. sz. rendeletet áttanulmányozva, azt látjuk, hogy annak a munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló rendelkezései általános átfogó jelentőségűek, mi mellett az egyes iparágak különleges kérdései figyelmen kívül maradtak.

Márpedig a vendéglátóipar, melynek a többi szorosan vett kézművesiparoktól teljesen eltérő munkafeltételei vannak, a 3000/1938. Ip. M. sz. rendeletet csak az esetben tudja végrehajtani, ha a felmerülhető és nem egészen világos, sőt félremagyarázható rendelkezések értelmezése tárgyában megfelelő utasítást vagy magyarázatot kap.

Evégből azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, hogy az alább felsorolt kérdésekre hivatalos magyarázatot adni méltóztassék.

Ezek a kérdések a következők:

1. A 3000/1938. Ip. M. sz. rendelet 4. § 1. pontja szerint a rendelet hatálya nem terjed ki:

1. a vezető állást betöltő alkalmazotakra;

2. arra az alkalmazottra, akinek évi illetménye (törzsfizetése, lakáspénze és rendszeres pótléka) a haterzer pengő meghaladja.

Az egyik kérdés — mely a fenti 1. pont alatti rendelkezésre vonatkozik —

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajták.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

az, hogy a kávéházakban alkalmazott felelős üzletvezető, esetleg a kávéházi főpincér vezető állást betöltő alkalmazottnak minősül-e és így reájuk a rendelet hatálya nem terjed ki?

A 2. bekezdésre vonatkozólag meg kell említenünk, hogy a kávéházakban alkalmazott főpincérnek rendszerint fizetése nincsen, esetleg csak annyi, mint a többi felszolgálónak: heti 6 pengő. Ezzel szemben vannak üzemek, ahol a főpincér összes keresete a 6000 pengőt eléri vagy meghaladja. A kérdés tehát az, hogy a 2. § I. 2. pontjának rendelkezése arra a főpincérré, akinek keresete a 6000 pengőt meghaladja, vonatkozik-e?

2. Tisztázandónak tartjuk a 2. § 1. pontjának rendelkezését, hogy a vendéglátó üzemek — ezek között a kávéházak — nyílt üzleteknek tekintendők-e? Nézetünk szerint igen.

Arra az esetre, ha a vendéglátó üzemek nem minősíthetnének nyílt árusítási üzemeknek, a következő kérdés döntendő el.

3. Az I. fejezet 4. §-ának rendelkezése az 1. § alá első ízben vagy vállalatban foglalkoztatott tisztviselők munkaidejét szabályozza. A 4. § második bekezdése szerint az ily tisztviselők munkáját szombatodéltután 1 órákor be kell fejezni. Ezen az időponton túl csak ügyeletes szolgáltatást lehet tartani.

A vendéglátó üzemek látogatottsága rendszerint a szombati és vasárnapi napokra koncentrálódik, nyilvánvaló, hogy tisztviselőkre, akik az üzemvezetésben ténylegesen részt vesznek, akkor van leginkább szükség.

Az eddigi gyakorlat az volt, hogy ezek az üzemi tisztviselők pihenőnapjukat a hét valamely esendesebb napján vehetik igénybe. Ennek a gyakorlatnak fenntartása továbbra is indokolt és ez okból kérjük a rendeletnek a vendéglátóiparokra vonatkozólag ily irányú módosítását.

A III. fejezet rendelkezései közül a következők tisztázását kérjük:

4. A 27. § második bekezdése szerint az évenkénti fizetéses szabadság legrövidebb tartama hat nap. Ebből a szövegből hiányzik annak megjelölése, hogy a szabadságidő munkanapot vagy közönséges naptári napot jelent-e? Az iparunkban követett gyakorlat, sőt a rendelet I. fejezetében foglalt rendelkezések, valamint a vendéglátóiparok személyzetének munkaidejét szabályozó rendelettervezet szerint minden munkahét 6 napból és 1 szabadnapból áll. A kérdés tehát az, hogy az alkalmazott szabadságának megadásánál csak tényleg 6 napot, vagy munkahéthez tartozó 7 szabadnapot is meg kell adni. Természetes, hogy a szolgálati idő előrehaladtával ez a szabadság 12 nap helyett 14 napot, 18 nap helyett 21 napot tehetnek ki. Mi a rendelkezés helyes értelmezése?

5. Ugyanezen 27. § negyedik bekezdése olyan munkásnak, altisztnek, valamint iparossegédnek, aki legalább

húsz alkalmazott munkáját állandóan irányítja, valamint művezetőnek öt évi folytonos szolgálat után legalább tizenkét napi szabadságot kell adni.

A nagyobb kávéházakban alkalmazott üzletvezető (nem hatóságilag bejelentett), valamint a főpincér ide tartozik-e?

6. A 29. § szerint az évenkénti fizetéses szabadság legrövidebb tartamában nem lehet beszámítani a törvényes munkaszüneti napokat. A kávésipar üzeme folytonos az egész évre és a nap 24 órájára kiterjed, tehát a törvényes munkaszünet határozmányai reá nem vonatkoznak.

Ennek megfelelően természetesnek tartjuk, hogy a kávéházi alkalmazottak fizetéses szabadságának megállapításába a törvényes munkaszüneti napokat be lehet számítani.

7. A 32. §-ban a szabadság idejére járó illetmények megsabására vonatkozó határozmány a kávésiparban keresztülvihetetlen.

Köztudomású, hogy a kávésiparban alkalmazott személyzet egy része (főpincérek, felszolgálók, takarítónők, kenyéresek stb.) keresetének csak kisebb részét kapja munkaadójától, a többi — nagyobb részét — pedig százalék vagy borralvó formájában a vendégtől kapja.

A 32. § első és második bekezdése a munkaadóit csupán arra kötelezi, hogy alkalmazottjának rendes illetményeit, változó illetmények esetén illetményei átlagát fizesse ki, amihez a természetbeni szolgáltatások illetve azok értéke járul.

E rendelkezés szerint ezeknek az alkalmazottaknak a munkaadó csak rendes illetményeit tartoznék megfizetni. Minthogy azonban a felszolgáló munkájáért a m. kir. kereskedelmi és közlekedési miniszter úr 1936. évi 2787. K. M. sz. rendelete szerint százalékos díjazásban részesül, mely szerint a felszolgáló személyzet százalékos részesedése eddig sem képezte az üzem terhet, ez elv logikai folyományként ez a kérdés olyképpen lenne rendezendő, hogy a felszolgáló a százalékos kereset felosztásának alkalmával a szabadságon levő is kapja meg a reá eső részt.

A személyzet azon részénél, ahol ez az eljárás nem követelhető (takarítónők, kenyéres) az OTI besorozás szerint esedékes táppénz lenne kiutalandó.

8. A 33. § harmadik bekezdésében megszabott előzetes tizenöt napos értesítést, tekintettel a vendéglátó üzemek forgalmának fluktuálására, túlhosszúnak és a gyakorlatban keresztülvihetetlennek véljük.

9. A 35. §-ban tisztázandónak tartjuk, hogy felmondása esetén a szabadságidő hogyan számítható ki. A 31. § szerint a fizetéses szabadságot legkésőbb a szabadságra jogot adó szolgálati év elteltével számított tíz hónapon belül meg kell adni. A kérdés most az p. o., hogy a 22. hónapban történt elbocsátás esetén hány napi szabadságot kell megtéríteni. Helyesebben a meg-

állapított fizetéses szabadság mindenkor csak a betöltött teljes szolgálati évek után jár, vagy nem teljes évek után pro rata jár.

További és utolsó kérdésünk, hogy felmondás esetén az esetleg még nem adott szabadság a felmondási időbe betudható illetőleg azzal meghosszabbítandó-e?

A kérdést konkrét példával megvilágítva, iparunkban a szokásjoggá alakult a 3 napos felmondás. Ha most a munkaadó alkalmazottját a 35. §-ban megírt módon bocsátja el, anélkül, hogy az illető neki kijáró szabadságát igénybe vehette volna, mi a helyzet? 3 napos felmondás + 6 napi szabadságra járó illetmények megtérítése. E kérdés rendezése azért fontos, mivel iparunk természeténél fogva a felmondásban levő alkalmazott további foglalkoztatása nem kívánatos és emellett fogva gyakori az az eset, hogy az alkalmazottaknak a felmondási időre járó illetményeit kifizetve őt a szolgálatától alól felmentik. Mi az eljárás ezekben az esetekben?

Minthogy a rendeletnek vonatkozó rendelkezései visszaható hatállyal már folyó évi február 1. napján életbeléptek és a szabadságolásoknak meg kell kezdődniük, tisztelettel kérjük figyelemmeljes előterjesztésünk mielőbbi elintézését és a kért magyarázó utasítás sürgős kiadását.

A munkaidő szabályozása a vendéglátóiparban

— A nyugatmagyarországi vendéglátók nem tehetik magukévá a rendelettervezet. —

A szombathelyi Ipartestület meghívására a *soproni, szombathelyi, szentgotthárdi, balatonfüredi, keszthelyi, községi, körmenői és bükkii* ipartestületek vendéglás, kávé és fogadószakosztályainak kiküldöttjei február hó 28. napján Szombathelyen a m. kir. kereskedelem és közlekedési miniszter részéről a szállodákban, fogadóknak, vendéglőkben, kávéházakban, stb. foglalkoztatott munkavállalói munkaidejének szabályozása tárgyában kiadandó rendelettervezet megvitatása érdekében értekezletet tartottak, amely értekezlet eredményeképpen a következő elhatározásra jutottak.

Az értekezlet egyhangúlag megállapította, hogy a hivatkozott rendelettervezet alapjában hibás, s különös tekintettel arra, hogy az a 10, illetve 11 óras munkanapokon és 60 óras munkahéten épül fel, az értekezlet azt a vendéglátó ipar munkaadó érdekeinek megvédése céljából alapjában és általánosságban nem teheté magáévá.

A tervezet teljesen figyelmen kívül hagyja a gyakorlati szempontokat, nem veszi tekintetbe a vendéglátó ipar természetét, egész strukturáját, nem tesz különbséget a szakmunkavállalók és segédszemélyzet között, kizárja az ösz-

METROPOLE SZALLODA

BUDAPEST, VII., RÁKÓCI UT 58. SZÁM

Modern, kényelmes, olcsó. Patinás híru konyha.
Cigányzene, Jazz-Band, Tánc.

szes munkavállalók és célszerű foglalkoztatását, a szálalékos rendszer folytán lényegesen csökkenti ezek keresetét és jövedelmét, ezzel szemben még csak nem is látható módon nővel az ipar amúgy is immár alig-alig elviselhető terhét, s végül teljesen figyelmen kívül hagyja az ipar fővárosi és vidéki művelői között fennálló óriási különbségeket.

Megállapítja az értekezlet, hogy a vendéglátói ipar ezidő szerint alig részben hathatós védelemben. A kifőzdéktől a tejvókiig, a borbátvuzóktól a kismértékbeni itálarusítóig, a forgalmi adótól a fényüzési adóig, fennálló adottságuk egytől-egyig olyan helyzetet teremtettek, amelyek kétségtelenül igazolni látszanak azt a tényt, hogy a vendéglátó ipar nélküli az a hathatós védelmet, amelyre pedig ennek az iparnak úgy jelen, mint annak jövője és világszerte elismert jó hírre szempontjából feltétlenül szükség lenne.

Ez a körülmény egymagában ellentmond annak a lehetőségnek, hogy iparban alkalmazott munkavállalók munkaidéje a hivatkozott rendelkezésben irt módon generálisan szabályoztassék.

Anélkül, hogy a fővárosi vendéglátó ipar helyzetét bíráló tárgyává kívánánk tenni, mégis a legnagyobb nyomatékkal kell felhívni a figyelmet arra, hogy óriási különbség áll fenn a fővárosi, nemkülönben a vidéki vendéglátó ipar sajátosságai és természete között. Az értekezlet legjobb meggyőződése szerint az alkalmazottak munkaidéjének szabályozása körül egész más szempontok lehetnek irányadók a fővárosi, mint a vidéki ipari üzemekben foglalkoztatott munkavállalók munkaidéjének szabályozását illetőleg, mivel, amíg ott egy generális megoldásnak a lehetősége talán kizárva ninesen, addig a vidéki ipar tönkremenetel veszélye nélkül ezt alig bírhatná el. Bárnaq vagyunk utalni e téren mint egyik legfontosabb tényezőre, a munka folyamatosságára — amíg ez a fővárosi különösen nagy- és középüzemekben feltétlenül fennáll, addig vidéken egyáltalán meg nem található.

Súlyosan esik iparunk rovására az a körülmény, hogy a rendeltetvezet nem emlékezik meg a jóléti intézmények, körök, kaszinók, stb. valamint kifőzdékben alkalmazott munkavállalók munkaidéjének szabályozásáról, már pedig senki előtt sem lehet kétség az, hogy ezek az intézmények képezik a legelőbb és legelviselhetetlenebb konkurrenseit iparunknak, úgy hogy semmi sem indokolhatja azt, hogy ezek az intézmények egy ilyen készülő és kiadandó rendelet hatálya alól kivonassanak.

Meg kell nyomatékosan emlékeznünk a Balaton és vidéke vendéglátó iparának ezen ipar természeténél fogva

fennálló különleges helyzetéről, amelyben rejlő kivételes adottságok ugyancsak kétségbevonhatatlanul indokolják a kiadni szándékolt rendeltetvezetnek helyt nem álló voltát.

Végül ki kell térnünk ugyancsak a közszükséglet kielégítését célzó ú. n. nyári üzletekre, nemkülönben minden egyéb ősziaki üzletre, amelyeknek ismét csak különleges helyzete sehogyan sem teszi lehetővé a munkavállalók munkaidéjének sablonszerű rendezését, nem is szólva arról, hogy ezen területen a szabadnap biztosítása annyival is inkább kivihetetlen, minthogy a vendéglátó ipar ezen ágában előre soha nem tudható az, hogy az idő és egyéb körülmények mikor huzzák keresztül egyrészt a munkaadó, másrészt a munkavállaló számítását.

Ezekben a főbb vonásokban voltunk bátrak megindokolni értekezletünkön meghozott és elől megirt elhatározásunkat azzal a hozzáadással, hogy amennyiben a vendéglátó ipar hatályos védelmét célzó és az itt megirt szempontok figyelembe vétele mellett várható gondoskodás megtörtént, csak es esetben tudna az értekezletben megnyugvással fogadni egy a vendéglátó iparban alkalmazott munkavállalók munkaidéjének szabályozása tárgyában megalkotandó rendeletet, azt is azonban a következő szempontok feltétlen figyelembevétele mellett:

1. a rendelet egyedül és kizárólag csak a kiszolgáltatást végző szakalkalmazottakra vonatkozzon,

2. a munkaidő 10 órától 12 órára emlíessék fel, miután ez sem jeleni azt, hogy az alkalmazott a teljes időt kidolgozza,

3. a pihenő idő 8 órában állapítsák meg, tekintettel arra, hogy napközben ezenkívül még úgyszintén rendelkezésre áll 4 órai pihenő,

5. a családtagok ne essenek egyetlen elbírálás alá a többi alkalmazottakkal. A mesterfjak ugyanis a legtöbb esetben nem dolgozó alkalmazottak, hanem a főnök helyetteseként szerepelnek.

Az értekezlet fenti észrevételeit a soproni kereskedelmi és iparkamara-hoz terjesztette fel, ezenkívül küldöttségileg átadja dr. Halla Aurél államtitkárnak, Szombathely város országgyűlési képviselőnek.

✱

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete is igen behatóan foglalkozott a rendeltetvezettel. A rendeletben kéri a felsorolt szakpákon kívül, annak hatályát kiterjeszteni kifőzdékre, menzákra, italkimérő üzletekre, cukrászdákra, szanatóriumokra, üdülőtelepekre, általában a szállásadással és étel és italok kiszolgáltatásával foglalkozó vállalatokra. A kibővített címnek megfelelően kéri módosítani a lapunkban már közölt rendeltetvezet 1. és 2. §-át, utó-

SZÉKELY MARTON
BUDAPEST, VIII., József krt 36.
bornyagerkeskedő

Telefon: 338-732.

Kispest: Üllői út 85. Tel.: 146-930.
Ajánlja uradalmi fajborait.

bi szakasznál kéri a munkaidőt napi 11 órában, hetenként 66 órában megállapítani. Ennek megfelelően módosulna e szakasz 2. és 3. pontja. A 3. § kihagyandó volna, úgyszintén e szakasznak 2. és 3. pontja. A 3. pont azért volna kihagyandó, mert a nők és fiataloknak munkaidéjét a 150443950 és 155102930. sz. K. M. rendelet már szabályozta. Az 5. § második bekezdése kiegészítendő volna azzal, hogy a pihenő napot megváltani nem szabad, kivéve a nyári időny alatt az ú. n. szezonüzletekben. A 3. bekezdése kihagyandó, mert a munkahét 6 nappal van megállapítva. Az OTI és MABI is csak napra állapítja meg a járandóságot. Elemezést szabadnapon csak azok kaphatnak, kik az üzletben laknak és érkeznek.

A 6. § 1. pontja kiegészítendő: Rendkívüli idegenforgalom esetén (nyári szezonban, továbbá kiállítások, kongresszusok, Szent István-hét, Szilveszter éjjel, farsangban, valamint szakképzett személyzet hiányában. E szakasz 2. pontjában is hivatkozandó az előbbi kiegészítésre. A 7. §-ban a heti 60 órán túl, heti 66 órán túlna módosítandó. A 2. pontnál a százalékos részesedés kihagyandó. A 8. §-nak 3. pontja kihagyandó. A 11. § kiegészítendő azzal: Végül az a munkavállaló, aki a 4. § (4) bekezdésében foglalt tilalom ellenére pihenő napján szabványos munkát végez. A 12. § első bekezdése úgy volna módosítandó: A jelen rendelet rendelkezéseit az 1. §-ban felsorolt vállalatokban foglalkoztatott összes alkalmazottakra, az adminisztrációs és üzemi tisztviselőkre és szakmai munkavállalókra vonatkozik. A szakasz 2. pontjában kimondandó volna, hogy a rendelet hatálya nem terjed ki a vezetői állást betöltő alkalmazottakra és azokra, kiknek jövedelme évi 6000 pengőt meghaladja, vagy ha az alkalmaztatás vállalkozói jellegű (főpincér, portás) szakközökök stb. A 13. § helyett pedig: A jelen rendelet az 1938. évi november 1. napján lép hatályba.

ABROSZT,

színtest és fehértest, úgyszólván minden textilárut vegyünk

BLAU ÉS ENGEL

gyári lerakatában, Budapest, V. gr. Tisza István u. 11. Tel: 180-643

Cegléden néhány napig nem engedtek zenéltetni a vendéglősök és korcsmárosok

A Magyar Zeneszerzők, Szövegírók és Zeneműkiadók Szövetkezete Cegléden is jelentékenyen emelni kívánja a zeneszerzői jogdíjakat és az átalányösszegeket. Az ottani kartársak, mivel az említett Szövetkezettől ultimátumszerű felhívást kapott a jogdíjak megfizetésére, válaszképp beszüntette a zenéltetésnek megengedését. Néhány napig nem volt tehát zene Cegléden. Csak 2-3 kis üzletes, kik nem tartoznak az ipartársulat tagjai sorába, nem csatlakoztak a mozgalomhoz. Azt hitték, hogy ezzel a kis kurta boltjukat nagyszerűen fel fogják virágoztatni. Így tehát a cigányzenészek 98 százaléka kenyérkereset nélkül maradt. A cigányzenészek tehát összeálltak és elmentek a polgármesterhez és elpanaszolták bajukat. A polgármester megértéssel fogadta panaszaikat és a Zeneszerzők Szövetkezeténél közbejárt, ennek következménye az volt, hogy a Szövetkezet az ultimátumát visszavonta és közölte, hogy rövidesen a központból leutazik egy tisztviselő és egyesséj alapján meg fog állapodni az ottani zentartó vendéglősökkel és korcsmárosokkal. Így tehát egyelőre megint muzsikálhatnak a zenészek.

Az ottani kartársaknak az volna a kívánsága, hogy a zeneszerzői jogdíj megállapításának tárgyalásán az Országos Szövetség kiküldöttje is vegyen részt.

A mértéktelen jogdíj emelések miatt szakmai körökben országsszerte nagy az elkeseredés. Mintán iparunk minden tagozata ezeket a panaszokat évről-évre kérte az illetékes hatóságoktól orvosló és mégsem történt intézkedés, úgy látszik más formában fogjuk a hatóság figyelmét ennek az ügynek sürgős rendezésére felhívni.

Egy nagyon érdekes cikket olvastunk az Esti Újságnak március 6-án megjelent számában. „A zenei jogbitorlások miatt elnémulnak a zenés helyiségek” cím alatt az említett újság a következőket írja:

Az utóbbi időben valóságos tömegresek érkezett a pestvidéki törvényszékre újpesti, kispesti, budafoki, váci, esztergomi, rákospalotai, pestszenterzsébeti, szentendrei és pestszentlőrinci vendéglősök és kávéháztulajdonosok ellen. A keresetet a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetkezete bejelentett cég indította s a perbevonott vendéglősöktől szerzői jogbitorlás címén többszázpengő kártérítést és egyéb költségek megtérítését követelik, mert helyiségükben a zenészek „engedély nélkül” eljátszották egyik vagy másik magyar nótát.

A törvényszék — a törvény rideg betűinek szigorát követve — minden esetben súlyos büntetéseket szabott ki. Most — amint értesülünk — a szállodások, vendéglősök és a kávéosok ipartestületei, nemkülönben a cigányzenészek szövetsége illetékes helyen pa-

nasszal kíván élni, mert — szerintük — ez az eljárás a magyar nóta elnémitására vezet.

Kémekek figyelik a vendéglőket.

A zeneszerzők és kiadók szövetkezete úgynevezett utazó ellenőrökkel árasztja el a pestkörnyéki városokat és községeket. Ezek a „zenekémekek” párosával járják a zenés helyiségeket. Leülnek, megvacsoráznak, szórakoznak — és lesik, figyelik, hogy véletlenül mikor fut rá a hegedű hurjára egy „védezt” zenemű. A vendéglős, vagy kávéos nem is sejtji, hogy az imént távozott két „jó” vendége másnap már megteszi a szövetkezetnél a feljelentést, amely azután megindítja a törvényszéknél a keresetet.

Az Esti Újság munkatársának alkalma volt az utóbbi időben végighallgatni néhány ilyen kereset tárgyalását. Az egyik esetben kiderült, hogy nem is a cigánybanda játszott, hanem a vendéglős magánlakásában a vendéglős fia kottából gyakorolt.

Más esetben egy *falusi kiskocsmába véletlenül bevetődött egy szál füstös cigány és kéregetve eljátszotta vitéz Kókay István „Piros Pünkösöd napján...” című remek kis nótáját, ami a vendéglősnek közel 300 pengőjébe került. Ismét más alkalommal a jókedvű társaság egyik tagja vette elő a hegedűjét, de a vendéglőst ezért is felelőssé tették.*

Még ennél is komfusabb az az eset, amikor egy vak koldus az ő primitív hangszerén eljátszotta Erdélyi Mihály „Hosszú a jegenyesor...” című nótáját. A vendéglőben mindössze egy vendég ült, aki egy kis fröccsöt fogyasztott. A vendéglősnek kerekén 400 pengőjébe került ez a fröccs. A különböző zenés helyiségek tulajdonosainak busás adót kellett fizetni az alábbi magyar nótákért:

Sárjávérből van a pipakupakom (szerzője Erdélyi Mihály) 516 pengő,
Esőbe, sárba... (Illiczy László) 502 pengő, *Kék a búzavirág...* (Kadas György, 475 pengő, *Muzsikusnak dalból van a lelke* (Kóla József) 461 pengő, *Hosszú a jegenyesor* (Erdélyi Mihály) 418 pengő, *Piros pünkösöd napján* (vitéz Kókay István) 346 pengő.

Uzsoraizü... kényszer...

— Ezek a keresetek — mondta az egyik — erőltetett dolgok és nem szolgálnak más célt, minthogy megneveljék a vagyonilag elnyöket szerzesen magának a szövetkezet és minket vendéglősöket, akiknek a zenekar tarasá amúgy is tetemes költségekbe kerül, nélkül súlyos büntetésekké kergessen.

— *A baj ott van,* — mondta egy másik informátorunk, — *hogy a szövetkezet önkényesen állapítja meg az egyes vendéglők vagy kávéházak jogdíját. Ennek bizonyos uszoraizü és kényszerítő színeze van. Ugyanis a*

Csak **HALÁSZ kabátot, ruhát viseljük!**
Nívója magas! Ára alacsony!
HALÁSZ DEZSŐ
női divatháza, Rákóczi út 54.

szövetkezet tönkre is tehet egy vendéglőt, ha akar. Például egy kis cseppeli kocsmának az évi „zeneadója” eddig 120 pengő volt, a szövetkezet a jövőre 500 pengőre felemelheti ezt a díjat. Az illető vendéglősnek csak kétféle választása lehet, vagy elfogadja az 500 pengős zenedíjat, vagy nem, de mérséklésről szó sem lehet. Ha elfogadja, képtelen fizetni, ha nem fogadja el, becsukhatja az üzletét, mert a vendégei a multban megszokták a zenét s ha „elállítja” a bandát, lehúzza a redőnyét is.

A sorozatos súlyos büntetések természetesen élénk eszmecsereire vezetnek a különböző ipartestületeknél.

A kávéosok így vélekednek:

— A sorozatos büntetések arra készítik a tagjainkat, hogy *beszüntessék üzemiükben a zenét.*

A vendéglősöktől a következő információkat kaptuk:

— A sorozatos molesztálások valóságos háborút idéznek elő az egyes zenés helyiségekben. A többi rokonszámával együttesen panaszt fogunk emelni illetékes helyen. Tessék ezeket a díjakat hatóságilag megállapíttatni, ne a szövetkezet önkényesen rója ki a magas díjakat. A szövetkezet érde-

Vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban szükséges plakátok

Az új bortörvény kivonatának kifüggesztése nem kötelező!

drbja fill.

Ötnyelvű százalékpakát nagy..	—30
Ötnyelvű százalékpakát kicsi..	—12
A korcsmai hitel eltörlesztéséről szóló plakát	—60
Dohányozni tilos! Tánchelyiségbe kötelező	—40
A sütemények fogdosása	—30
Fiataloknak szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. tc.) szóló plakát	—40
Éneklés, lármázás tilos	—25
Paddlóra köpni tilos	—25
Káromkodni tilos	—40
Kutyákat behozni tilos	—25
Vidékre db-ként 10 fill. portóval több.	

Megrendelhető kiadóhivatalunkban Budapest, VI. Csengery uca 51. I. e. 7.

Fellner Béla

f. u. v.

Első belvárosi szállodat, vendéglől és kávéházi személyzetek köztvetőiroda

Budapest, IV., Molnár uca 3.

Telefon: 1-314-01.

kelt fél, amely hatalmas anyagi hasznót húz ebből a jogból és így mint közvetlenül érdekelt fél, természetesen a legmagasabb díjakat állapítja meg.

Végül a magyar cigányzenészek országos szövetségéhez is kérdést intéztünk:

— Nem szabad engedni — mondta informátorunk — a magyar nótát elcsitítani. Napról-napra panaszok érkeznek hozzánk is, hogy *egyes vendéglők és kávéházak kényszerűségből leállítják a zenészeket*. Ez néveli a munkanélküliséget, elnémítja a magyar nótát, őrössé teszi a vendéglőket és kávéházakat.

A joggal szemben áll a gyakorlati élet. Azt hisszük, hogy az elégedetlenségnek és a háboruskodásnak valóban elejét lehetne venni, hogyha ezeket a zenei jogdíjakat *indifferens hatóság állapítaná meg*. Mert nótára mégis csak szüksége van a magyar embernek . . .

SZAKMAI KÖZGYŰLÉSEK

A Budafokon és Vidékén működő Vendéglők és Koreszmárosok Ipartársulata

e hó 8-án tartotta évi közgyűlését. Werl József ipartársulati elnök a határozatképesség megállapítása után előterjesztette az ipartársulat évi jelentését, valamint a zárszámadásokat és a költségelőirányzatot. A közgyűlés azok tudomásulvétele, illetve elfogadása után a tisztikarnak a felmentvényt megadta.

Időközben megérkezett Szücs Mihály, az Országos Szövetség elnöke és Pósch Gyula titkár, akiket az elnök szívesen szavakkal üdvözölt.

Csukás Árpád ezután előterjesztette több ipartársulati tagnak panaszát a sörgyárak ellen. Rámutatott arra, hogy a sörlerakatok, amelyek ugyan házikelésben állnak, detailban is árusítanak sört, ami sérelme a szakmának. Részletesen felsorolja még a többi panaszokat és felelmi, hogy a fővárostól jóval távolabb eső Ercsi községben a sör beszerzési ára olcsóbb mint a Budapesttől néhány kilométer távolságban levő Budafokon. Azt is említette, hogy az ottani vendéglősöket és koreszmárosokat állítólag valaki kikottarta, hogyha a budafoki kartársak érdeklődnek ott a sör beszerzési ára után, úgy arról ne nyilatkozzanak. Eljártak a sörgyár igazgatóságánál, de ott azt az értesítést kapták, hogy erről nem tudnak semmi, hanem a le-rakat vezetőjével intézzék el ezt a panaszát. A tárgyalás közben állítólag az a nyilatkozat is elhangzott, hogy Budafok az évi 650 hl sörfogyasztásával nem igen számít, de jobban esik a latba az ercsi évi 250 hl fogyasztás. A százalékos visszatérítések miatt is vannak panaszok, azért kérték, hogy ezt

most már véglegesen kívánatos volna rendezni.

E tárgynál élénk eszmecsere indult meg és Szücs Mihály, az országos elnök megígérte, hogy ezen panaszok miatt a sörgyáraknál intervenálni fog, annak a reménynek adott kifejezést, hogy sikerülni fog a felmerült differenciákat bekéssen elintézni.

Csukás Árpád titkár bejelentette még, hogy a folyó évben a jég árát is némileg emelték. A természetes jeget a kartársak a folyó évben, legalább 50 kiló vételnél mázsánként P 1,80, ennél kisebb vételnél 2 pengőért veszik.

Baán István rövid hozzászólása után Csukás Árpád ismertette a Zeneszerzők Szövetkezeté elleni panaszokat.

Szücs Mihály elnök erre közölte, hogy ha ilyen panasz van, forduljanak az Országos Szövetséghez, de nem akkor, amikor már a bíróságnál van az ügy. A kartársaknak jól felfogott érdeke, hogy az ilyen kellemetlenséget megelőzzék. A Zeneszerzők Szövetkezeté és a Szövetség által delegált paritásos bizottság a bejelentett panaszokat kivizsgálja és arra törekszik, hogy az a legmegtányosabban legyen elintézve. Csukás Árpád ezután felolvasta a lapunk más helyén közölt újságírókat, az ott felemlített esetek között egy ipartársulati tag ügye is felemlítetett.

Végül Werl József bejelentette, hogy az Országos Szövetség március 23-án tartja évi közgyűlését és felkérte a tagokat, hogy azon minél nagyobb számban vegyenek részt. Ezzel az ülést bezárta.

*

A *Kecskeméti Vendéglősök Szakosztálya* és a *Vendéglősök és Koreszmárosok Kecskemét és környéki Szakcsoportja* március hó 9-én tartotta *Párcser* János elnöke alatt közgyűlést.

Prárcser János elnöki megnyitóját után üdvözölte a megjelent vendégeket: *László* József kartársat, a győri vendéglős szakosztály díszelnökét és a Szövetség t. alelnökét, *Pósch* Gyulát, az Orsz. Szövetség titkárát és a megjelent hatóságí személyeket.

László József megköszönte a szíves üdvözlőket és örül annak, hogy a kartársakat oly szép számmal együtt látja és közös érdekekért munkálkodnak. Maga, aki az iparban egy félvészázadot eltöltött, az ipari mozgalmakban mindenkor résztvevő. Nagyon örül annak, hogy *Szücs* Mihály elnök és jó barátjának sikerült a két volt országos alakulatot, melyeknek ő is tagja volt, egyesíteni és így megerősítve az ipar érdekében hasznos működést kifejteni. Praxishól tudja, hogy eredményeket csak úgy tudunk elérni, ha összefogunk, tapasztalata azt akarhányszor, mikor szükség volt arra, hogy a minisztériumokban eljárjon. Javasolja, hogy a távollévő *Szücs* Mihály országos elnököt a közgyűlés táviratilag üdvözölje. Jó munkát kíván a kartársaknak. (Éljenzés). Azután áttértek a napirend tárgyalására. *Vajnár* János jegyző felolvasta a szakosztály évi je-

**Szép abroszok, szalvéták
Édénytörlek, konyharuhák stb.
Függöny és bútorkartonok
új mintákkal**

KLEIN ANTAL
divatházában, VII. Király u. 49.
olcsón vásárolhatók.

lentését, melyben részletesen beszámolt annak működéséről. *Kovács* László pénztáros pedig felolvasta a zárszámadást, a számvizsgálóbizottság jelentését. A közgyűlés úgy az évi jelentést, mint a zárszámadásokat egyhangúlag elfogadta és a tisztikarnak a felmentvényt megadta. Ezután *Kovács* László bemutatta a folyó évi költség-előirányzatot, amelyet a közgyűlés *Prárcser* elnök felvilágosítása után ugyancsak egyhangúlag elfogadott. Utána *Pósch* Gyula, az Országos Szövetség főtitkára üdvözölte *Szücs* Mihály elnök nevében is a kartársakat, kik üzleti elfoglaltsága miatt a közgyűlésen nem vehettek részt, ezután több időszere ipari kérdésekről és a Szövetség működéséről számolt be. Egyes kérdéseknél a jelenlevők közül többen hozzászóltak. Végül meghívta a kartársakat a f. é. augusztus hó végén Székesfehérváron tartandó országos kongresszusra.

Ezután következett a tisztikar ki-egészítése. A tisztikar mandátuma még nem járt le — mondá az elnök — de eltávozás és lemondás folytán szükségessé vált a tisztikar kiegészítése. A választás után *Bognár* István alelnök (Izsákról) emelkedett fel, hogy a környéki kartársak ügyeiről beszámoljon. Elsősorban azt említi, hogy vidéken akadálytalanul folyik a zúgborkimérés, amelynek következtében a vendéglátóiparosok a legnagyobb nyomorba kerülnek. Saját hatáskörünkben az elmúlt évben a kecskeméti pénzügyigazgatósághoz fordultunk és rámutattunk arra, hogy ha ez az állapot nem fog megzúzni, mindannyian tönkremegyünk. E beadványunknak a mai napig semmi eredménye nem volt és folyik a zúgmérés és csempészet tovább. Ha ez így megy tovább, nemcsak a koreszmáros és vendéglős adófizetők pusztulnak el, hanem nem lesz helyettük más, aki majd viseli a közterheket, mert a „védett gazdák” és termelők kisajátítanak mindent, kereskedők és koreszmárosok lesznek, de az adófizetésnél is védettek akarnak maradni. A legtöbb termelő a bort, amit termel, részben eltitkolja, az ellenőrzés laza és csak azt jelenti be, amit nagyon kíván eladni.

Sajnos, azt is tapasztalják, hogy

Balatonlellén, a villanegyed központjában (volt Havasi-féle kertészet)

Pansió, szálloda vagy vendéglő építésére
kiválóan alkalmas 644 □-ölet kitévő gyümölcsös sarok-telek, családok miatt eladó. — Cím: Erdősi István, Kiszber, Ujtelep.

egyed gazdáik a munkások béreinek felét borban adják. Ez igen antiszociális eljárás és ezt be kellene tiltani. A kocsmárosiparnak képesítéshez való kötése nagyon sürgős volna és új italmérési engedélyek kiadását a pénzügyi hatóságoknak egyelőre fel kellene függesztenie. A meglévő engedélyesek sem bírnak már megélni, minek új kocsmára, vagy italmérési üzlet, mikor engedély nélkül mindenhol működnek a „házi bormérések”? Igen kívánatos volna az italmérési engedélyeket ebből a szempontból revizió alá venni. Aki az italméréssel csak mellékesen foglalkozik, attól az engedélyt el kellene venni és olyan agrárknak adni, akik az italméréstől akarnak megélni, de az italmérést mindenkinek személyesen kelljen gyakorolni.

Egy csengődi kartárs panaszát adja elő. Annak valami italmérési engedély-illeték tartozása volt. Jött a végrehajtó transzferálni. Arra kérte, hogy 100 pengő törlesztés ellenében egy napig várjon a lefoglalt ingóságok elszállításával, de a végrehajtó könyörtelen volt, noha megmondta, másnap fizet még 200 pengőt, nyomban elszállított az egész üzleti berendezését, borát és mustját zár alá vette, holott a borát akarta a 24 óra alatt a vevőnek átadni, hogy 300 pengőt tudjon fizetni. Ez a szegény kartárs szegényében sirt, mert a vagonya bőségesen fedezte a tartozását.

Elmondta, hogy ugyane községben alkalma volt látni, hogy a batyuzók elseje körül, milyen forgalmat bonyolítanak le. A délutáni vonaton felszálltak a batyuzók 84 drb demijonnal és kis hordó borokkal. Az esti vonaton pedig felszálltak 114 demijonnal. Tehát ezen az egy napon több mint 30 hl bort szállítottak többnyire olyan személyek, akik a vasúton ingyen utaznak vagy önköltségi áron és akik egy fillér adót nem fizetnek. Ezenfelül kivétel nélkül illuminált állapotban voltak. Csodálatos, hogy a vasút ezt tűri, holott tudomásom szerint ezekről az esetekről tud. Miért nem mer az államvasút érelyes kézzel ebbe belenyúlni? Aki a szabad- vagy kedvezményes vasúti jegyét arra használja fel, hogy azzal üzérkedjen, a vasutat, a községeket és az államot károsítja, attól el kell vonni ezt a kedvezményt! A vasút nem lehet segítőtársa az ilyen csempészeknek és türethetetlen, hogy nem járnak el ezek ellen, mert egyik másik azzal hivalkodik, hogy nem magának, hanem magasabrangú tisztviselőnek viszi a bort. Ugyanis ez nem is igaz. A vasárnapi égetet szesztilalommal eddig a hatóság nem igen törődött, most e rendeletet erőlyesen végrehajtják. Ez a rendelet falun nem hajtható végre. Mert csak vasárnap jön haza a munkás, ha hazajön, nem tud akkor egy teát sem inni, mert tej alig van, nem bír rumot kapni. Evvel inkább a vendéglőst és kocsmároszt károsítják meg, mert azt ellenőrizni lehet, de a szatócs és fűszeres a hátsó ajtón egész nap kiszolgálja a pálinkát, rumot, mert azt nem látják.

Izsák községben sikerült elérni csoportunknak, hogy minden vendéglős és kocsmáros saját szükségletére adómentesen két sertést ölhessen. Rá kell még mutatnom arra az újabb törekvésre, hogy a vendéglős- és kocsmárosipart újjában azon a vidéken is a kultúrházak, népolvasó és felekezeti körök akarják kisajátítani. A vendégiparosság nem ellensége a kultúrának, a művelődésnek, a továbbképzésnek és ennek mindig lelkes támogatója volt. De a leghatározottabban tiltakozunk az ellen, hogy lelkészek köröket, kultúrházakat törekszenek létesíteni, ahhoz közpénzeket is szereznek és a végén az sül ki, hogy ott a legkisebb gond a művelődés, hanem az italmérés, teaestély, bálók és társasvaesorák rendezése. Izsákok is akarnak most ilyen kört létesíteni. Az egyesületek nem arra valók, hogy vendégipart gyakoroljanak. Az a kör, amely kocsmával van összekötve, nem szolgálja a művelődést, ott a főtörekvés csak az lehet, hogy minél jobb üzletet csináljanak, minél több italt adjanak el. — Kéri az elnökséget, hogy a környékbeli kartársak érdekeit továbbra is pártfogolja és legyen ebben a munkában nekik segítségére. Végül elmondta, hogy milyen nehézséggel jár a kartársakat beszervezni a környéken, sajnos elvélve meglepő tudatlansággal találkozik az ember. Ezen állítását több konkrét esettel támasztotta alá.

Pósch Gyula titkár röviden kíván egyes felmerült panaszokra válaszolni. A Szövetségnek is az az álláspontja, hogy az italmérési engedélyeket a mai viszonyokban nem lehet szaporítani. A baj ott van, hogy a községi képviselőtestület abban az esetben, ha tárgyszerőzaton van egy olyan kérelme, amely a korlátlan italmérési engedélyek számát kívánja emelni, mindig elfogadja, még akkor is, ha egy vendéglős vagy kocsmáros van a képviselőtestületben. Az eljárás tehát az, ha egy képviselőtestület ilyen határozatot hoz, azt meg kell fellebbezni. A fellebbezésben röviden rá kell mutatni, hogy a meglévő üzletesek sem tudnak megélni, ennél fogva felesleges a létszámemelés, még akkor is, ha a lélekszám néhány százzal emelkedett is. Az egyesületek ipargyakorlása országos sérelem, már a kongresszus is foglalkozott evvel a panasszal. A kereskedelmi minisztérium eljárásunk alkalmával közölte, hogy olyan alapszabályokat, amelyek látmozása a minisztériumhoz tartozik, ha abban az foglaltatik, hogy az egyesület ipart is kíván gyakorolni, a vonatkozó szakasz törlesztéssel látmozza csak az alapszabályokat. De azok az egyesületektől az iparengedélyt nem vonhatja el, amelyeknek alapszabályok ezt a jogosultságot tartalmazza. A borcsempészes tárgybán már többször panasszal fordult az Országos Szövetség a MÁV igazgatóságához. Mintán a most elhangzott panasz konkrétumokat tartalmaz, ezt a panaszt is tudomására adják a MÁV igazgatóságának.

László József buzdító szavai után Pácer János elnök megköszönte a vendégek szíves megjelenését, az ülést bezárta.

#

A Pécs-baranyai vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata 10-én tartotta meg 44. évi rendes közgyűlését Schmidt János elnökletével.

Sziklai Mátyas jegyző évi jelentésében élénk színekkel esetlele a nagymúltú vendéglős iparostársadalom heroikus küzdelmét és élethalál harcát a minden oldalról felburjánzó illegitim konkurrenciával szemben. Ilyen viszonyok között még magasabbra kell értékelnünk az ipartársulat vezetőségének munkáját, amellyel nemcsak védeni tudja a vendéglős érdekeket és átmeneti tudja a jobb jövő részére, de a maga kiegyensúlyozott és mintaszere ipartársulati életével példát is mutat a többi iparágaknak.

A közgyűlés úgy az évi jelentést, mint a zárószámadást és a jövő évi költségvetést egyhangúlag tudomásul vette, majd egyhangúlag megválasztotta a tisztikart a következő 3 évre. A választás eredménye a következő. Diszelnök: Radócsay Imre. Elnök: Schmidt János. Alelnök: Ketterer Lajos. Pénztárnok: Nagy György. — Ügyész: dr. Frankó Zoltán. Jegyző: Sziklai Mátyas. Számvizsgálók: Molnár István, Bilitzky Antal. Egyed Mihály és a választmányi tagokat.

Schmidt János úgy a saját, mint a választmány nevében hálás köszönetet mondott a megnyilvánult bizalomért.

Czirják Antal országgy. képviselő, Erdősi Emil ipartestületi főjegyző és Tegzes László dr. iparhatósági biztos meleg szavakban üdvözölték az új tisztikart és mutattak rá a pécsi vendéglősipartársulat példányképi szolgálható tevékenységére.

Nagy György a kartársak üdvözlését tolmácsolta Schmidt János elnöknek az IPOK részéről ért kitüntetés alkalmából.

A közgyűlés Schmidt János elnöki zárószavaival ért véget.

#

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Kocsmárosok Országos Szövetsége Salgótarjáni Csoportja

f. hó 9-én tartotta az ipartestületben I. évi rendes közgyűlését. Bodó Lajos elnöki megnyitóját után Keszler Mátyas ügyvezető-elnök és a pénztárs jelentése következett. Majd a lemondott tisztikar helyébe új tisztikart választottak Zsiday István ipartestületi elnök vezetése mellett. Elnök lett: Polk Ferenc, alelnök Jávári Mihály, pénztárnok Szabó Pál, választmányi tagok: Bodó Lajos, Keszler Mátyas, Barthos Tamás, Ponyi Antal, Jancsovics Károly. A lelépő tisztikarnak a közgyűlés köszönetet mondott ügybuzgó működéséért és Bodó Lajost egyhangúlag diszelnökké választották és kimondták, hogy arcképet megfestetik. A régi tisztikar azért nem vállalta továbbra is a tisztségeket, mert a fiatalabb erőket kívánta a munkába bekapcsolni.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÜK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az Országos Szövetség és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztályának helyisége: Budapest, VI, Csengery uca 51. szám. I. 7. Telefon: 118-898.

#

Jogi tanácsal tagoknak ingyen szolgál: **dr. Stéger Béla** ügyész, Budapest, IX. Ferenc körút 37. szám. Telefon: 137-988.

#

Hivatalos órák: hétköznap délelőtt 9–4-ig. A hivatalos órák alatt a tagok minden szakipari ügyben díjmentesen kapnak felvilágosítást a Szövetség irodájában. Vidéki megkereséseknél válszélyeg feltétlen csatolandó.

A Máv erélyes intézkedése

az ú. n. slepperek ellen F. é. március hó 20-iki hatállyal a MÁV igazgatósága — mint értesülünk — be fogja szüntetni az ország egész területén az ú. n. slepperek személykocsikban való áru szállítását. Ezzel kapcsolatban felteremtelt az a kívánság, hogy a MÁV ugyanilyen rendelkezést adjon ki a borbatyasók és csempészek ellen. Az Országos Szövetség most olyan előterjesztést tett a vasutak igazgatóságának, hogy erélyes intézkedéssel szüntesse meg, még ha az illető vasutas is, hogy a személykocsikban különböző edényekben személyi podgyásként bort szállítsanak és különösen azt, hogy a vonatokban ezek a személyek a vasúti kocsikban bort és pálinkát mérjenek.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

László József nyugalomba vonulása.

László József, a győri vendéglősök és szállodások sok éven át volt elnöke, most pedig díszelnöke, 39 évi önálló vendéglősi működése és 12 évi segéds és tanonegyakorlata után a jól megérdemelt nyugalomba vonult. Üzletét pedig átadta Harmath Pál kartársnak, e kiváló, fiatal szakembernek. László József kartársat az egész ország szakmai társadalma ismeri és becsüli. Már a régi jó békevilágban és Nagy-Magyarországon mindig az elsők között volt, mikor szakmánk érdekében kellett kiállni. Nem hiányzott egy kongresszusról sem. Önzetlen munkálkodása a közért mindig példaadó lesz. Élet- és emberismerete, bőséges tapasztalata és nagy hozzáértése iparunk ügyeire, súlyt adtak szavainak és tanácsainak. S bár az ipart e hó elsejétől fogva nem gyakorolja, mert — az ő szavával élve — „félre áll“, de azért figyelni fogja az új nemzedék munkáját. Bizzunk benne, hogy László József ebben az új figyelő pozícióban még hosszú időn át a régi szeretettel fogja a nehéz helyzetben levő szakmánk boldogulását elősegíteni és támogatni.

László József nyugalomba vonulása alkalmával lapunk szerkesztőjéhez a következő sorokat intézte:

„Amióta Szerkesztő úr lapja, a mi szaklapunk megindult, előfizetője voltam. Most azonban, 39 évi vendégelőségem után, üzenetet átadtam Harmath Pál úrnak. Beesés lapjában sok szép és szakmánkat mindig közelről érdeklő dolgokat olvastam, sőt valamikor magam is irogattam abba rövidke saakközleményeket. De az idő eljárt, félre állok — de figyelni fogom a jövő nemzedék munkáját!

Kedves Főszerkesztő úr, köszönöm eddigi jó barátságát, legyen szakmánknak ezután is jóakarató támogatója.“

Hálás köszönettel vettük László

József elismerő szavait és a magunk részéről megígérjük, hogy továbbra is minden erőnkkel sikra fogunk szállni a vendéglátóipar haladása és fejlődése érdekében.

Szüret előtti utolsó 11 napos borkezelési tanfolyam március 28-án kezdődik.

Az eucharisztikus kongresszusra való tekintettel és az utána következő nyári szünet miatt e hó 28-án kezdődik egy 11 napos borkezelési tanfolyam Budafokon a m. kir. Szőlészeti és Borászati Szakiskolában. A szüret előtt több ilyen tanfolyam nem lesz. Ajánljuk tehát azoknak a kartársaknak, akik szakismereteiket ezen a téren gyarapítani kívánják, de különösen azoknak, akik mestervizsgára készülnek, hogy e tanfolyamon vegyenek részt. Jelentkezni lehet a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetségénél, Budapest VI, Csengery-utca 51. szám, a tanfolyam részvételi díjának: P 15+1 összesen 16 pengő lefizetése mellett március hó 24-ig. Közljük, hogy a tanfolyamon szakmabeliek, családtagjaik (nők is) és alkalmazottaik vehetnek részt. Az előadásokat a szakiskolában hétköznap délután 3–6-ig tartják.

Vitézzé avatott

Renner Márton pestszenterzsébeti vendéglős ez alkalommal belügyminiszteri engedéllyel nevét **vitéz Reményi Mártonra** változtatta.

A legalacsonyabb munkabérek a vendéglátóiparban.

Tudvalevőleg a kereskedelmi és közlekedési miniszter egyes iparágakban a legalacsonyabb munkabérek megállapítását rendelte el. Sok iparágban ez már megtörtént. A vendégiparban az adat gyűjtése befejeződött és mint értesülünk rövidesen a miniszter kinevezi azt a bizottságot, mely hivatva lesz a legalacsonyabb munkabéreket a vendégiparban megállapítani. E bizottságban vegyesen, a munkaadók és munkavállalók foglalnak he-

lyet. A legalacsonyabb munkabéreket egyelőre csak a főváros és a községbeli helységekre fogják megállapítani.

Névváltozás.

Salezzer János hegyeshalmi pályaudvari vendéglős nevét belügyminiszteri engedéllyel **Sóvári-ra** változtatta.

Előfizetőinkhez!

utalni szíveskedjenek. Régi hátralékosokat pedig arra kérjük, hogy az elmúlt évekről fennálló hátralékos előfizetési díj-tartozásukat most már sürgősen egyenlítsék ki.

Felkérjük azokat a m. t. előfizetőinket, akik még a folyó évi előfizetési díjat nem utalták át, hogy azt a már megküldött postakaraképenztári befizetési lap felhasználásával mielőbb át-

„Nótartás“

cím alatt dr. Gerő Ernő budapesti ügyvéd tollából érdekesítően hasznos, gyakorlati könyv jelent meg. A szerző nem jéghideg paragrafusok szerint, hanem a való élethez hűen világítja meg a nótartás anyagának ezernyi kritikusi jogi, lélektani, szexuális és gazdasági kérdéseit. Csupa izgalmas kérdések: a nótartás felemelése, leszállítása és megszüntetése; a visszahívás és vissza nem térés; a nőnek munkakötelezettsége; a női erkölcs ellenértéke; a létküzdelem: lelki és szexuális zavar; a benső házaletnek átvitt jogi értelemben „veszélyes üzem“-ként való kezelése és ekként a házasságok kiengyelítő osztott felelősségének alkalmazása stb. A könyv közel 350 kúriai jogesetet is tartalmaz, melyeket a szerző minden egyes fejezet után ennek tartalma szerint alaposan meg szerkesztve csoportosítottan dolgozott fel. A „Nótartás“ c. könyv ára 4 (négy) pengő. Kapható az összeg beküldése ellenében a szerzőnél: dr. Gerő Ernő, Budapest, VII, Rottenbiller uca 27.

VILÁGPURITAS

elnevezés alatt a kitűnően bevált új **poloskátörzser** került forgalomba, amely minden elődsi férget és poloskát radikálisan elpusztít.

Ennek az új szernek használata avval az előnnyel jár, hogy minden házi-aszony könnyűszerrel végezheti az irást. Az eredmény tökéletes, nem piszkít, nem büzik, nem hagy semmiféle foltot maga után, nem ártalmas az emberek egészségére és a berendezési tárgyakra. Kapható minden jobb háztartási üzletben kímérve és 1, 1/2 és 1/4 literes palackokban is.

Megrendeléseket postán eszközöl a **VILÁGPURITAS** gyár és vezérképviselete VAC, Szent István tér 12. sz.

A Kristály-vízef

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

TÖRLEY
PEZSGÓ

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

BORPIAC

A tavaszi munkálatok következtében a kínálat mindenütt megerősödött. A minőségi vidékeken a kereslet gyenge. Az árak változatlanok, a termelők az árakat meglehetősen tartják. Cegléd-Arasmón 1.3 filléres árban keltek a borok. Kerékegyháza az árak 1.5–1.7 fillér között mozognak.

Kimutatás

a f. é. február hó 17-én tartott farsangi családi estélyen befolyt felülfizetésekről: Kőbányai Polgári Serfözde rt. Holub Rezső 20–20 P, Pados József 15 P, Keszezy Vince, Bpesti Száll. és Vend. ipartestület, Schmidt János, Prácer János, Herczog József, Gittinger István, Mayer Ferenc, Oprics József, Francois pezsgőgyár, Szilárd igazgató 10–10 P, Werl testv és Csukás 12 P, Theobald Ferenc, Szücs József 8–8 P, Tatzl Antal 6 P, Léhözt Lajos, Klöcker Rezső, Wind János, Kornidesz Gyula, Pilis Gyula, Wolf Béla, Lukács Antal, Huszár Jenő, Dombi és Horváth, Jentner Lajos, Rozsnyay József, Wertner János, Thaller Ferenc 5–5 P, ifj. Zsigmond F. 4 P, Hoffer Ferenc, Popper cég, Somogyi Ottó 3–3 P, Klement és Borbényi 2.50 P, Dombi J., Pusztai S 2–2 P, László József 1.50 P, Bezák R. és Ligeti Dezső 50–50 fillér.

Meddig marad életben a házi poloska táplálék nélkül?

Erről a Természettudományi Közlönyben a következőket olvassuk: A házi poloska az emberen kívül csupán a melegvérű gerinces állatok (kutya, macska, patkány, egér, baromfi, fecske, denevér stb.) vérvétel táplálkozik. Annak a sok mende-mondának, hogy a tejet, növénynedvet, izzadságot, vagy még inkább szalmát, fát fogyasztanak, semmi alapja nincsen. Ezzel szemben tény az, hogy lakatlan házban, ahol tehát semmiféle melevertáplálék nem áll rendelkezésükre, ennek ellenére életben maradnak. Ennek oka az, hogy a koplalást egy fél éven túl is vígan eltűrjük. Pontos megfigyelések azt igazolják, hogy hűvös helyen (+15 Celsius-fok) 12–13 hónapig át is megvannak táplálék nélkül. Melegben azonban sokkal nagyobb a táplálékszükségletük, így 35 Celsius-fokon már csak néhány napig bírják az éhezést. A hideget általában jól tűrik. Vannak megbízható megfigyeléseink arról, hogy – 18 Celsius-fokos hidegben három hétig teljesen megmerevedve ugyan, de életben maradtak és a melegben egy-két óra múlva ismét ma-

gukhoz térnek. Sőt rövidebb ideig (néhány óra) még a –30 Celsius-fokos dermesztő hideget is kibírják. Mind-ebből tehát kitűnik, hogy hiábavaló télen a lakást „kifagyasztani” abban a reményben, hogy ezáltal a poloskától megszabadulunk. Az ellenkezője előbb célravezethet. Egy nyári hőhullám alkalmával nálunk a hőmérséklet a lakásban is felszökik 30 Celsius-fokra, feltéve, hogyha nem hűtjük gondosan éjjeli szellőztetéssel és nappali besötétítéssel. Ha már most a hőhullám tetejében még alaposan be is fűtünk, úgy elérhetünk 40–45 Celsius-fokos hőmérsékletet is. Ebben a hőségben 24 óra alatt azonban nemcsak a poloskák, hanem a petéik is elpusztulnak.

A siker előfeltétele mindenestre az, hogy ez alatt az idő alatt a poloskák semmiféle táplálékhoz ne jussanak.

Ajánlatos azonban, ettől eltekintve, a lapunkban is hirdetett Világpuritásal a poloskákat, ahol van, irtani.

Szakástanoncnak ajánljuk

egy 16. életévét betöltött és a középiskola négy osztályát végzett jól fejlődött jobb családból származó fiú. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

ÜZLETI HIREK

Budapest. Thaller Ferenc vendéglőjét a Vörösvári-útról áthelyezte a III. Szentendrei-ucca, volt Dobesvendéglő helyére.

Kispest. Kassai Sámuel vendéglős üzletét áthelyezte az Endresz György-u. 53. szám alatti házba.

Borpalota Rt.

Budapest, VI., Király u. 26.
Telefonszámok: 1-140-44 és 1-184-54.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

Eladó szálloda-, vendéglő és kávéház

Hatvan központjában (járási székhely) 50 éve fennálló, legnagyobb forgalmú terén, a Kossuth téren levő, jól bevezetett modern szálloda-vendéglő és kávéház egyemeletes épülete kedvező fizetési feltétellel eladó vagy bérbeadó

Bővebb

Hatvani Népbank Rt.-nél tudható meg

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

V. Lajos, Hajduböszörmény. Előfizetés lejár 1938 június hó végén.

T. Lászlóné, Polgár. Előfizetése folyó évi június hó 15-ig van rendezve.

H. Sándor, Búdszentimihály. A fizetett összeggel előfizetése f. évi szeptember hó 2-áig van rendezve.

B. Jenő, Csenger. Előfizetése lejár folyó évi szeptember 2-án.

50 ÉVE ISMERIK ÉS ELISMERIK

Herceg és Török
BUDAPEST VII. THÖKÖLY ÚT 24.
textil- és divatházat

KREIBICH-IRODA

Az ország legnagyobb és legrégebb szállodai, vendéglői és kávéházi főpincérei és az összes személyzet, valamint konyhaszemélyzet elhelyező irodája

Alapítva 1895. évben.

Cím: BUDAPEST,
IV, MOLNÁR UCCA 12. SZÁM
Telefon: 185-466.

Ifj. Grünwald Mór

IV, Ferenc József rakpart 6.
Telefonszám: 184-339.

Üveg és porcellán

Kecskeméti
Mintapince és
Kereskedelmi kft.
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI UCCA 2.

Nyugalomba vonulás miatt bérbeadó Kőszegen a JURISICH-SZÁLLODA

10 tiszta, kifogástalanul berendezett szállószoza egy fürdőszobával. Vendégszoza, étterem, szép kerthelyiségek, 2 szobás lakás, pincérszoza, jégverem és mosókonyha. — Tulajdonos: Erhardt József vendéglős szállodás.